
This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

<https://books.google.com>

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

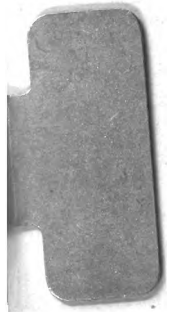
- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

PAMFLET

25907

88

AAN DE
VORSTEN
 VAN
EUROPA:
DICHTSTUK

DOOR

A. van der Hoop, Jr.

te **Rotterdam**,
 bij **H. VAN DEN BERGH**,
 1830.

III 163

OPDRACHT

A A N

Mr. WILLEM BILDERDIJK.

Leer, leer me, o groote Dichtrenvorst,
Wiens beeld geprent in deze borst,
Die Poëzij verwekt, wier vlammen mij verslinden!
Leer me in de galmen van mijn lier,
Leer me op 't bezielde dichtpapier
Mijn hart, en wat dit hart voor u gevoelt, hervinden!

DA COSTA.

U Dichtrenvorst, die onverwrikt den standert
Der Poëzij met vaste vuist omklemt;
Die wat op aard geschokt werd of veranderd,
Voor God alleen uw snaren hebt gestemd!
U Waarheidstolk, die nooit voor de outers knielde
Van 't Ongeloof, of Zielendwinglandij;
Maar Hem getrouw, wiens Woord uw borst bezielde,
De Dichtkunst huwde aan heil'ge Profecy!
U Hollands roem, wil ik de toonen wijden,
In 't uur der smart mijn volle borst ontloekt;

Wat zeg ik? — Smart! — Neen van 't onduurbaar lijden,
Om 't grensloos wee, dat Hollands welvaart schokt.
Al deed uw Lier sints lang geen toon meer hooren,
Vol troost voor 't hart door zorgen neêrgedrukt;
Al staart ge in smart verzonken en verloren,
Op 't graf der gade, u al te vroeg ontrukkt;
Al hebt gij 't hoofd, met palmen rijk beladen,
Van hen, die u verguisden, afgekeerd;
Uw Hollandsch hart zal geen geschenk versmaden
Van 't Hollandsch hart, dat BILDERDIJK waardeert.

De wraakfiool op Neerland uitgegoten,
De noodorkaan, die stad en dorpen slecht;
Het burgerbloed, bij stroomen neêrgevloten,
In 't vuur des krijgs; — gij hebt het al voorzegt!
Gij hebt naar plicht de boetbazuin gestoken,
Toen Hollands kroost 'in slaap verzonken lag,
Of in den walm van 't afgodsofferrooken
Een heilig vuur, een' heldren zonglans zag.

Een woeste hoop verwaten warelddwazen,
Ter kwader uur, als WIJZEN aangebeên,
Bleef u verwoed en schimpend tegenrazen,
En blindde 't volk door helsche logenreên;
Maar wie op aard uw Godsvrucht snood belaagden,
En 't echte goud verwierpen voor hun slijk;
En wie ontzind uw gloriekrans doorknaagden,
Mijn gloeiend hart eerde altoos BILDERDIJK!
Voor ik mijn ziel in Hellas Tempelchooren
Verkwikken kon aan 't zalig Dichtfestijn,
Mocht ik uw zang, o grijze Dichter hooren,
En dat genot zal me eeuwig dierbaar zijn.
Wil op mijn lied, dan ongelijkbre Zanger,
Wat klove ons scheidt, uw blikken gunstig slaan.
Gaat niet mijn borst van de eigen geestdrift zwanger?
Bidt niet mijn ziel dezelfde waarheid aan?

*Houdt dat gij hebt, opdat niemand uwe
kroone en neme.*

OPENBARINGE III vs. 11.

AAN DE VORSTEN

VAN

E U R O P A.

ô Koningen, ziet toe, keert tot uw plichten weder!
God is 't, die 't hoog gezag in uwe handen gaf:
Uw heilige Vadermacht daalt van Zijn hemel af.
Als redders bij een volk, aan 't roer des Staats gezonden,
Zijt gij door de Almacht Vorst, en niet door Staatsverbonden.

BILDERDIJK.

I.

Een vreeslijk onweêr heeft de Zon der Vree verdonkerd.
Deschorre noodkreet rijst: de toorts van 't oproer flonkert.
De Vaan van Godsdienst, recht, van wet en burgertrouw,
Versiert niet meer den trans van 't wettig Staatsgebouw.
Aan 't duizend jarig jok, hem opgelegd, ontwongen,
Heeft weêr de helsche draak het erf van God besprongen,
De heilbanier verscheurd, en met verwoedde klaauw,
Den Vrijheidsboom geplant, tot afgod van het graauw,

Dat van zijn rang vervreemd, en in zijn vloek verbasterd,
In bloed en tranen baadt en God in 't aanzicht lastert.
De klaagtoon stijgt omhoog uit steden en gehucht;
Een stoet van braven geeft zich in gebeden lucht,
En wacht met weenend oog en uitgestoken armen
Op wrekers, die naast God, hen voor de hel beschermen.
Wie zijn die redders, wier onwrikbre moed en kracht
Den draak van 'toproer velten 's afgronds helsche macht?
Wie zijn die helden, zich tot strafen weêrwraak gordend,
En door Gods raadsbesluit Euroop tot heil verordend?
Gij zijt het Vorsten, dien de gouden kroon omgloort,
Dien 't kostlijk hermelijn het purpren kleed omboordt,
Die tot denzelfden Bond heldhaftig toetreden,
Elkander trouwe zwoert met onverbreekbare eeden,
En aan dien Vorstenbond, door heldenbloed gestaafd,
Voor tijd en eeuwigheid den naam van HEILIG gaaft.
Gij zijt het Vorsten: toont u thands uw roeping waardig,
En weest voor 't heilig recht en God tot kampen vaardig.
De vlam, die 't eerst Parijs tot afgods eerdienst dwong,
Die TIENDEN KAREL van zijn Koningszetel drong,

Die Brussels wallen met haar stikluchtwalm vergifte,
En stralen uitschiet, waar de moord zijn bloedmerk grifte:
De vlam, die 't lavavuur gelijk', verslindt en zweigt
En wat het oog bekoort in rook en smook verdelgt;
Die vlam, met zorg gevoed, opdat zij blake en slope,
Breekt alverdelgend uit en dreigt geheel Europe.
Den Oceaan gelijk, die dammen stormt omveer,
Stort ze als een woeste stroom der Vorsten thronen neêr,
En straalt met bloedig licht en helschen glans omtogen
Aan Koningsmoordren als een vuurkolom in de oogen;
En spoort bij 't zielsgekwel en 't angstig boezemslaan
Hun diep gezonken ziel tot moord en gruwlen aan.
Te wapen, Vorstenrei! die helsche vlam verdreven!
Het geldt uw scepters, 't geldt uw staten, 't geldt uw leven!
Te wapen! 't zwaard ontbloot, het kroost der hel ten spot,
En weêr in 't oorlogsveld voor orde, recht en GOD.
Hij, Hij zal helpen! wie vertrouwt op Zijn vermogen,
Ziet nooit zijn hoop beschaamd, ziet nooit zijn wensch be-
Als alles voor de macht van hel en zonde zwicht, (drogen.
Verneêrt Zijn macht hun macht en scheidt uit duister licht.

Wendt Koningen, gerust op 't throongestuelt gezeten,
Uw trotsche blikken heen naar tijden lang vergeten,
En zegt mij, of uw zwaard ten heldenkamp gewet,
Of Gods onwrikbre hulp uw kroonen heeft gered?

II.

Europa lag in zak en asch ter neêrgebogen,
En knielde siddrend voor het onbegrensd vermogen
Van hem, dien 't oorlogszwaard de zondige aard ten straf,
Der Volken scepter in de krijgsmans vuisten gaf.
Met Jovis bliksemtuig en Mavors oorlogswagen,
Wierp hij het monster neêr, te lang door de aard gedragen,
Het vrijheidsmonster, dat in kostbaar burgerbloed,
Sints tweepaar jaren had gebrast en 't lijf gevoed.
Die Held door 't wierookwaas hem kwistig aangeboden,
Bedwelmd en door zijn heir als lieflingszoon der Goden,
Als Heerscher aangebeên, wiens macht heel de aard verwon,
Bracht nu slechts jamm'ren waar hij zegen schenken kon;
En werd door zucht naar roem en blakende oorlogswoede,
De Vorsten tot een schrik, Europa tot een roede.

Van waar de zon verrijst tot waar zij daalt in 't meir,
Streek ook zijn aadlaar als het beeld der zege neêr;
En deed de Vorsten naar des Veldheers welbehagen,
Een ijzren keten, of een gouden rijkswrong dragen.
Het moedig Pruissen boog vernederd voor zijn staf;
Het Huis van Habsburg lag de aloude fierheid af,
En schonk hem, die zijn kroon de schoonste paarden roofde,
Een aangebeden spruit, een dochter tot verloofde.
In Spanje gaf Bourbon na 't twisten met zijn zoon,
Aan Frankrijks oorlogsgod lafhartig staf en kroon,
En de Ebro zag de vaan, die als een gids der dapperen,
Aan de Elbe en Donau woei, ook aan haar zoomen wap-
't Zonk alles neêr in 't stof, 't eerde al NAPOLEON:
Zelf 't onbezweken kroost van 't moedig Albion,
Dat zes paar jaren streed voor Konings recht en wetten;
Maar zonder dat die kamp den Titan kon verpletten,
Staarde angstig hijgend en met uitgeputte kracht,
Een sombre toekomst aan, een algemeene nacht.
Wie deed die schrik'bre nacht in morgenglans verkeeren?
Wie deed Europa op den Dwingland triomfeeren? —

Wie gaf den Vorsten weér, wat eeuwig hooploos scheen?
Geen zwaard, geen oorlogsheir, geen wijsheid, GOD alléén.

Hij wrong toen Moskwaas vlam, (die vrijheidsliefde
Het lijdend Rusland met heur doodschen gloed verlichtte,
De palm der zegepraal uit 's Overwinnaars hand,
Die Frankrijks aadlaars op den Kremlin had geplant.
God was het, God alléén! Hij sprak en de aam van 'tNoor-
Werd op Zijn stem ontboeid, en blies aan Niepers boorden, (den
En Wolgaas steilen zoom, zoo fel als onverwacht,
En bracht verderf en dood in Frankrijks legermacht.
Een onafzienbaar kleed van sneeuw zonk neêr op deaarde,
Waar korts nog 't oog op heide en golvend koren staarde.
Gansch Rusland werd één graf, één kerkhof, schrik en
Bestookten 't moedig heir, dat nooit van 't slagveld vlood; (dood
En hij, die op de kar der glorie rondgedragen,
Zich onverwinbaar hield, werd als een worm verslagen:
Zoo boog voor Sions wal, de bloem van Assurs heir,
Zich voor het vlammen zwaard van de Engel Gods ter
(neêr.

III.

Toen hebt ge o Vorstenrei den vinger Gods gehuldigd,
Toen hebt ge voor Zijn thron uw zondig hart beschuldigd,
Toen hebt gij 't eerst in rouw 't getuignis afgelegd,
Dat in Zijn naam alleen de zege wordt beslecht;
Dat Hij de poging van het recht op 't onrecht zegent,
Dat uit Zijn hand alleen een stroom van gaven regent,
En door dat heilgeloof bemoedigd en bestraald,
Hebt ge op den geessel van Euroop gezegepraald,
En na een worstelkamp, een strijd op DOOD en LEVEN;
Uw Volken 't hoogste goed, de VREDE weergegeven.
En NU? — ?

IV.

Het oproervuur slaat uit in laaien brand,
En vlamt en golft daarheen, verzwelgend land op land.
Itaaljen staat gereed, op Keizer Frans verbolgen,
Het bloedig voorbeeld van het helsch Párijs te volgen;

In Spanje dreigt op nieuw de Jacobijnsche toorts
De Castiljanen met een woeste vrijheidskoorts.
Germanje lang verknocht aan afgodsdienst en logen,
En door zijn Wijzen voor een droombeeld opgetogen,
Dat nooit op aarde zijn verwezenlijking vindt,
Verscheurt den laatsten band, die 't nog aan God verbindt.
Ja, zelf Brittanje, dat hoe diep van God vervallen,
Nooit stemde in 't wild gekrijsch van 't vrijheid loflied
Werpt snood het masker af, en juicht met helschen lach
(schallen,
Het schandlijkst oproer toe, dat ooit Europa zag.
En werkloos ziet gij 't aan, ô Vorsten! ach vermetel,
Bespeurt gij 't onweêr niet, noch 't wagglen van uw zetel:
Ontwaakt, vóór 't is te laat! — reeds naakt de noodorkaan,
Licht morgen klinkt uw kreet: help Hemel! wij vergaan!

V.

Waan niet, ô Vorstenrei, dat ik vergeten Dichter,
De boetbazuintoon steek, als Koningsraadverlichter,
In drift ontstoken, wijl ge uw plichten snood verraadt,
En 't zuchtend Holland aan zich zelven overlaat.

Schaarsch dringt oud Hollands taal den Koningen in de
Dat heil was eeuwen lang den Franschman slechts bescho-
Schaarsch heeft Europa, hoe 't ook Hollands goud waar-
De staatsorkanen van ons erfdeel afgekeerd.

Maar Holland heeft alléén Gods gunst, geen' andre noodig;

Alle andre hulp is ons als altijd overbodig;

De bloem van Neêrlands jeugd op de oude grootheid fier,

Schaart zich met duizenden om Willems strijdbanier,

En heiligt goed en bloed dien aangebeden Koning,

Wiens edel, Neêrlands hart onwrikbaar strekt ter woning

AanGodsdienst, Waarheid, Recht en liefde voor den grond,

Waar d'EERSTEN WILLEM 't lood eens helschen twee-
God dank! de krijgsklaroen werd niet vergeefs gestoken:

De eer van ons Holland wordt door Holland zelf gewro-
De Leeuw, die 't wareldrond eens opgetogen hield,

Toont weer de forsche klaauw, door d' ouden moed be-
Wec, wie zijn kracht beschimpt! gelijk aan Nieuwpoorts

Toen MAURITS 't krijgswaard droeg: gelijk aan Chat-
Dreigt hij, wie Neerlands roem en veiligheid belaag,

Met onuitwischbre schand, met zeeke nederlaag.

ô Willem, dierbre Vorst, op wien we in liefde staren,
ô Vader, om wiens throon wij ons in 't harnas scharen,
Beschermt de rechten van oud Hollands dierbren staat!
Gij zijt daartoe door God met macht verheergewaad.
Gevoel die roeping Vorst; vervul haar ongeschonden!
Zij toch zegt eindloos meer dan wankle Staatsverbonden,
Dan 't zinloos dwepen met een ijdel volksverdrag,
Door 't woest en toomloos graauw verscheurd als nietig
Gevoel die roeping, staaf het recht der Nederlanders, ^{(rag.}
Hergeef d'alouden roem aan Hollands oorlogsstanders,
En werp, door u gedrild, de ontombre vrijheidsspeer,
Al wie ons heilig erf bestookt, vernederd neer;
Dan zal geheel Euroop uw naam met geestdrift noemen,
Ons land als vrijburcht van der Vorsten rechten roemen,
En God der volken Vorst en onomstootbre Heer,
Schenke u hier tijdelijke en dáárboven eeuwige eer.

